

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
2010 թ. մայիս ամսվա վերաֆինանսավորման
տոկոսադրույքի վերաբերյալ

2010 թ. մայիսի 11-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Ջավադյանը, նախագահի տեղակալ Վաչե Գաբրիելյանը, խորհրդի անդամներ Ամալյա Սարիբեկյանը, Աշոտ Սկրտչյանը, Անդրանիկ Նորեկյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը:

Խորհրդի նիստը, որը հաջորդել է դրամավարկային քաղաքականության ծրագրի հրապարակմանը, սկսվեց իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Առկա նոր տեղեկատվության հիման վրա գնահատականներ տրվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ միտումներին: Հիմնական մակրոտնտեսական զարգացումները համահունչ էին ԿԲ կանխատեսումներում նախանշված ուղղություններին: Տարեսկզբից դրամավարկային պայմանների աստիճանական խստացման պայմաններում, 12-ամսյա գնաճը շարունակաբար նվազում է և ՀՆԱ-ն վերականգնվում է կանխատեսվածից ավելի արագ տեմպերով: Այդուհանդերձ, գնաճային միջավայրը դեռևս պահպանվում է՝ պայմանավորված 2009 թ. իրականացրած դրամավարկային և հարկաբյուջետային քաղաքականությունների ընդլայնողական ազդեցությունների փոխանցմամբ և հիմնական կոմունալ ծառայությունների սակագների աճով:

Ըստ պաշտոնական վիճակագրության, 2010 թ. ապրիլին նախորդ ամսվա նկատմամբ արձանագրվել է 1.3% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա գնաճի ցուցանիշը կազմել է 6.8%՝ նախորդ ամսվա նույն ցուցանիշի նկատմամբ նվազելով 2.0 տոկոսային կետով: Ընդ որում՝ պարենային ապրանքների գներն աճել են 0.7%-ով (նպաստումը գնաճին 0.36 տոկոսային կետ), ոչ պարենային ապրանքների գները՝ 1.8%-ով (նպաստումը գնաճին 0.3 տոկոսային կետ), իսկ ծառայությունների սակագները՝ 2.2%-ով (նպաստումը գնաճին 0.65 տոկոսային կետ): Ապրիլին արձանագրված գնաճը հիմնականում պայմանավորվել է բնակչությանը գազային վառելիքի վաճառքի սակագնի 37.5% (նպաստումը ընդհանուր գնաճին 0.5 տոկոսային կետ), խմելու ջրի մատակարարման սակագնի 5.5% (նպաստումը ընդհանուր գնաճին 0.03 տոկոսային կետ) աճով, ինչպես նաև մսամթերքի, շաքարավազի, կենդանական և բուսական յուղ ապրանքախմբի, մրգի և բեռնիկի ու դիզելային վառելիքի գների յուրաքանչյուրի գծով 0.1 տոկոսային կետ նպաստումներով ընդհանուր գնաճին: Գների որոշակի նվազում է արձանագրվել ձվի և բանջարեղեն ու կարտոֆիլ ապրանքախմբերում:

Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ: Համաշխարհային տնտեսության սպասվածից ավելի արագ տեմպերով վերականգնման պայմաններում ապրիլին ԱՄՆ-ն վերանայեց 2010-11թթ. համաշխարհային տնտեսական աճի կանխատեսումը՝ վերագնահատելով այն 2010 թ. համար 4.25%: Այս սպասումներն արդեն իսկ արտացոլվել էին ֆինանսական շուկաներում և ապրիլին ապրանքային շուկաներում գները հիմնականում պահպանվեցին նախորդ ամսվա մակարդակներում: Միաժամանակ, խոշոր երկրներն աստիճանաբար հրաժարվում են ընդլայնողական հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականության իրականացումից, սակայն դեռևս ձեռնպահ են մնում վերաֆինանսավորման (հաշվարկային) տոկոսադրույքի բարձրացումից:

Խորհուրդը քննարկեց նաև ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ եվրոյի արժեզրկման ներկայիս միտումների հնարավոր ազդեցությունները ՀՀ տնտեսության վրա կարճատև և երկարատև ժամանակահատվածներում: Առաջինի պարագայում էական ազդեցություն չի ակնկալվում: Երկրորդի պարագայում Եվրոյի փոխարժեքի ցածր մակարդակի պահպանումը, հավանական է, կհանգեցնի Եվրոմիությունից ներմուծվող ապրանքների գների նվազման: Քանի որ Եվրոյի արժեզրկումը տեղի է ունեցել Եվրոմիության որոշ անդամ երկրների պարտքային հիմնախնդիրների պատճառով, իրավիճակի վատթարացման դեպքում չեն բացառվում նոր ճգնաժամային երևույթները տարածաշրջանում և աշխարհում: Այդուհանդերձ, Հայաստանի տնտեսությունը որոշ չափով ապահովագրված է Եվրոյի փոխարժեքի տատանումներով պայմանավորված ազդեցություններից, քանի որ ֆինանսական հոսքերի

առումով ՀՀ հիմնական գործընկերը Ռուսաստանի Դաշնությունն է: ՀՀ կենտրոնական բանկը շարունակելու է հետևել իրավիճակի զարգացումներին:

Մակրոտնտեսական իրավիճակի բարելավման արդյունքում մարտին ևս արձանագրվել է տնտեսական աճ. ՀՆԱ իրական աճը հունվար-մարտին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 5.5%: Ընդ որում, աճեր արձանագրվել են տնտեսության բոլոր ճյուղերում. արդյունաբերությունում գրանցվել է ավելացված արժեքի շուրջ 6.1%, շինարարությունում՝ 9.7%, ծառայությունների ոլորտում՝ 5.1%, գյուղատնտեսությունում՝ 3.1% աճ:

Սպասվածից ավելի արագ աճ է դիտվել նաև ապրանքների արտահանման մասով՝ պայմանավորված համաշխարհային պահանջարկի աճի հետևանքով տեղի ունեցած մետաղների միջազգային գների գրանցված բարձր աճով, նախորդ տարվա երկրորդ եռամսյակից սկսած խոշոր արտահանող ճյուղերին կառավարության աջակցությամբ: Ներքին տնտեսության վաղ վերականգնումն արտահայտվել է նաև ներմուծման աճով՝ պայմանավորված հիմնականում ներդրումային ապրանքների և վառելիքի ներմուծման ծավալների ավելացմամբ:

Խորհուրդը քննարկեց նաև ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Ապրիլին դոլարայնացման աճի տեմպը փոքր-ինչ նվազել է. դրամով ավանդների աճը կազմել է 1.6%, արտարժույթով ավանդներինը՝ 0.8%: Չնայած դրան, արտարժույթով վարկավորման ծավալները շարունակում են գերազանցել դրամով վարկավորման ծավալները: Դոլարայնացման դեռևս բարձր մակարդակի պայմաններում, տարեսկզբից ԿԲ-ի կողմից դրամավարկային պայմանների խստացմանը համահունչ ՊՊ առաջնային շուկայում մինչև 1 տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն ավելացել են շուրջ 1.6 տոկոսային կետով՝ կազմելով 10.7%, իսկ 3-5 տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտատոմսերինը՝ 0.93 տոկոսային կետով՝ կազմելով 14.8%: Միաժամանակ, միջբանկային ռեպո շուկայում տոկոսադրույքների աճը կազմել է 2.2 տոկոսային կետ:

Անդրադառնալով գնաճի հետագա զարգացումներին և դրամավարկային քաղաքականության ուղղություններին՝ Խորհուրդը փաստեց, որ տարեսկզբից դրամավարկային պայմանների աստիճանական խստացման պարագայում 12-ամսյա գնաճի տեմպերը շարունակաբար նվազում են: Միաժամանակ սպասվում է, որ համաշխարհային տնտեսության դրական զարգացումների, ամբողջական պահանջարկի վերականգնման, ինչպես նաև 2010 թ. ապրիլից հիմնական կոմունալ ծառայությունների սակագների թանկացման ազդեցությամբ գնաճային միջավայրը կանխատեսվող հորիզոնում կպահպանվի, թեև 12-ամսյա գնաճի տեմպերը կշարունակեն նվազել:

Խորհուրդը գնահատում է, որ մակրոտնտեսական վերոնշյալ հեռանկարում դրամավարկային պայմանների խստացումը պետք է շարունակվի ավելի դանդաղ տեմպերով՝ նպատակ ունենալով ձևավորել և պահպանել դրական իրական տոկոսադրույքներ կանխատեսվող ողջ ժամանակահատվածի ընթացքում՝ միաժամանակ շարունակելով մեծ ուշադրություն հատկացնել իրացվելիության կառավարման խնդրին:

Խորհուրդը որոշեց բարձրացնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ սահմանելով այն 7.25%: Ներգրավված ավանդների և լոմբարդային ռեպոների տոկոսադրույքները սահմանվեցին համապատասխանաբար 4.25% և 12.25%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61

էլ-փոստ. mcba@cba.am

www.cba.am